

DECLARACIÓ D'ALMA ATA (1978)

Compromís internacional amb l'objectiu «Salut per a tots en l'any 2000».

La Conferència Internacional sobre Atenció Primària de Salut, apadrinada per l'OMS i la UNICEF, va celebrar-se el 1978 a Alma Ata (Kazakhstan), en l'antiga URSS.

I. La Conferència reafirma amb decisió que la salut, que és un estat de complet benestar físic, mental i social, i no només l'absència de malaltia, és un dret humà fonamental i que la consecució del nivell de salut més alt possible és un objectiu social prioritari en tot el món, la realització del qual requereix l'acció de molts altres sectors socials i econòmics, a més del sector sanitari.

II. L'existent desigualtat en l'estat de salut de les persones, particularment entre els països desenvolupats i els països en vies de desenvolupament, així com dintre dels diversos països, és inacceptable política, social i econòmicament i, per tant, implica de manera comuna a tots els països.

III. El desenvolupament econòmic i social, basat en un Nou Ordre Econòmic Internacional, és d'una importància bàsica per a poder aconseguir de manera completa la salut per a tots, i per a reduir la diferència en l'estat de salut existent entre els països desenvolupats i els països en vies de desenvolupament. La promoció i protecció de la salut de la població són essencials per a mantenir el desenvolupament econòmic i social, i contribueixen a una millor qualitat de vida i a la pau en el món.

IV. Les persones tenen el dret i el deure participar individual i col·lectivament en la planificació i implementació de la seva atenció sanitària.

V. Els governs tenen la responsabilitat de la salut de les seves poblacions, que pot ser aconseguida només mitjançant la provisió d'unes mesures sanitàries i socials adequades. Un objectiu social principal dels governs, organitzacions internacionals i el total de la comunitat mundial per a les pròximes dècades, deuria ser la promoció, per a tots els habitants del món, en l'any 2000, d'un nivell de salut que els permetés portar a terme una vida productiva social i econòmicament. L'atenció primària de salut és la clau per a aconseguir aquest objectiu com part de l'esperit de justícia social del desenvolupament.

VI. L'atenció primària de salut és atenció sanitària essencial, basada en la pràctica, en l'evidència científica i en la metodologia i la tecnologia socialment acceptables, accessible universalment als individus i les famílies en la comunitat a través de la seva completa participació, i a un cost que la comunitat i el país ho puguin suportar, a fi de mantenir en cada nivell del seu desenvolupament, un esperit de autodependència i autodeterminació. Forma una part integral tant del sistema sanitari del país (del que és l'eix central i el focus principal) com del total del desenvolupament social i econòmic de la comunitat. És el primer nivell de contacte dels individus, les famílies i les comunitats amb el sistema nacional de salut, apropant l'atenció sanitària el màxim possible al lloc on les persones viuen i treballen, constituint el primer element del procés d'atenció sanitària continuada.

VII. L'atenció primària de salut:

A. Reflecteix les condicions econòmiques i socioculturals, així com les característiques polítiques del país i de les seves comunitats, desenvolupant-se a partir d'elles, i està basada en l'aplicació dels resultats apropiats de la investigació social, biomèdica i de serveis sanitaris, així com en l'experiència sobre la salut pública.

B. Es dirigeix cap als principals problemes sanitaris de la comunitat i, per a això, proporciona i promou serveis preventius, curatius i rehabilitadors.

C. Inclou com a mínim: educació sobre els problemes sanitaris més prevalents i els mètodes per a prevenir-los i controlar-los; promoció sobre el subministrament d'alimentació i de correcta nutrició; adequat subministrament d'aigua potable i sanejament bàsic; assistència materna i infantil, incloent la planificació familiar; immunització contra les principals malalties infeccioses; prevenció i control de les malalties endèmiques locals; apropiat tractament de les malalties comunes i els traumatismes, i provisió dels medicaments essencials.

D. Implica, a més del sector sanitari, a tots els sectors relacionats i a diferents aspectes del desenvolupament nacional i comunitari, en particular, l'agricultura, els animals de conreu, la indústria alimentària, l'educació, l'habitatge, els serveis públics, les comunicacions i altres sectors, i

sol·licita els esforços coordinats de tots aquests sectors.

I. Requereix i promoció un autodesenvolupament comunitari i individual al màxim possible, amb participació en la planificació, organització, desenvolupament i control de l'atenció primària sanitària, fent un ús més complet dels recursos locals nacionals i d'altres recursos disponibles; i per a finalitzar, desenvolupa, a través d'una formació apropiada, l'habilitat de les comunitats per a participar.

F. Deuria mantenir-se per sistemes de interconsulta integrats, funcionals i mútuament donats suport, amb vista a una millora progressiva i integrada de l'atenció sanitària per a tots, i donant prioritat als més necessitats.

G. Es desenvolupa a nivells locals i a nivells de suport, mitjançant els professionals sanitaris, incloent als metges, infermeres, llevadores, auxiliars i assistents socials, en el que correspongui, així com els tradicionals i necessaris metges de capçalera, correctament formats social i tècnicament per a exercir com un equip sanitari a fi de respondre a les necessitats sanitàries expressades per la comunitat.

VIII. Tots els governs deuriem formular polítiques nacionals, estratègies i plans d'acció per a establir i mantenir l'atenció primària sanitària com part d'un sistema nacional de salut integrat i en coordinació amb altres sectors. Per a aquesta fi, serà necessari exercitar voluntats polítiques, a fi de mobilitzar els recursos del país i utilitzar racionalment els recursos externs disponibles.

IX. Tots els països deuriem cooperar amb un esperit de fraternitat i de servei per a assegurar l'atenció primària de salut a tota la població, ja que la consecució de la salut, per part de la població d'un país, directament afecta i beneficia a qualsevol altre país. En aquest context, l'informe conjunt OMS/UNICEF sobre atenció primària constitueix una base sòlida per a futur desenvolupament i establiment de l'atenció primària sanitària en tot el món.

X. Pot aconseguir-se un nivell acceptable de salut per a tot el món en l'any 2000, mitjançant una utilització millor

i més completa dels recursos mundials, una considerable part dels quals es gasten avui dia en armament i conflictes militars. Una política genuïna d'independència, pau i desarmament podria i deuria deixar recursos addicionals que podrien ser ben emprats en objectius pacífics i, en particular, en l'acceleració del desenvolupament social i econòmic, entre els quals l'atenció primària de salut, com part essencial, deuria rebre la seva part proporcional adequada.

La Conferència internacional sobre Atenció Primària de Salut realitza una crida per a una acció nacional i internacional urgent i efectiva a fi de desenvolupar i implementar l'atenció primària sanitària en tot el món i, particularment, en els països en vies de desenvolupament, amb un esperit de cooperació tècnica i d'acord amb el nou ordre econòmic internacional. Urgeix, per part dels governs, de la OMS, de la UNICEF i d'altres organitzacions internacionals, així com per part d'agències multilaterals o bilaterals, organitzacions no governamentals, agències de finançament, tots els professionals sanitaris i el total de la comunitat mundial, mantenir l'obligació nacional i internacional cap a l'atenció primària sanitària i canalitzar un suport tècnic i financer cada vegada major, particularment en els països en vies de desenvolupament. La Conferència fa una crida a tots els fòrums esmentats per a col·laborar a introduir, desenvolupar i mantenir l'atenció primària de salut, d'acord amb l'esperit i contingut d'aquesta Declaració.